

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра іноземної філології і перекладу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан гуманітарно-педагогічного факультету
Інна САВИЦЬКА
_____ 2023 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри
іноземної філології і перекладу
Протокол № 1 від 30 серпня 2023 р.
_____ Світлана АМЕЛІНА

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант освітньої програми
«Англійська мова та друга іноземна»
к. пед. н., доцент
_____ Валентина СТРЕЛЕЦЬ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ»

Спеціальність:	035 – Філологія
Освітня програма:	«Англійська мова та друга іноземна» «Німецька мова та друга іноземна»
Факультет:	Гуманітарно-педагогічний
Розробники:	Кравченко Наталія Кимівна, доктор філологічних наук, професор кафедри іноземної філології і перекладу Чернова Юлія Вікторівна, старший викладач кафедри іноземної філології і перекладу

1.Опис навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури»

Освітній ступінь, галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітня програма	
Освітній ступінь	Бакалавр
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька)
Освітня програма	Англійська мова та друга іноземна Німецька мова та друга іноземна

Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	обов'язкова
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів ECTS	4
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-
Форма контролю	екзамен

Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	2	
Семестр	3	
Практичні, семінарські заняття	30 год.	
Лекційні заняття	16 год	
Самостійна робота	74 год.	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	3 год.	

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Історія зарубіжної літератури охоплює великі часові проміжки з історії цивілізації: *Античний період, Середньовіччя, Відродження, Бароко та Класицизм, Просвітництво, Романтизм, Реалізм, Модернізм, Постмодернізм*. Кожен період є етапом розвитку існуючих та виникнення нових жанрів чи напрямів у літературі. Література – це дзеркало людської цивілізації, культурна та історична пам'ятка. Вивчення художніх творів різних епох та народів дозволить зрозуміти етапи еволюції та революції людської думки, логічність та плинність у зміні одного літературного напрямку іншим.

Метою вивчення дисципліни «Історія зарубіжної літератури» студентами-філологами є розвиток умінь сприймати літературний твір як явище мистецтва у єдності його змістових та формальних вимірів, формування гуманістичного світогляду та гуманітарної свідомості самостійної, творчої особистості, набуття стійкої мотивації вивчення літератури, відчуття краси та виразності художнього слова, сприяння виробленню естетичних смаків, поглядів і вподобань, формування читацької культури, творчих здібностей, критичного мислення, навичок аналізу та аргументованого оцінювання прочитаного, підвищення загального рівня культури, вільного орієнтування у розмаїтті літературних явищ.

Робоча програма передбачає вивчення найважливіших проблем літературного життя та ознайомлення студентів з періодами історії зарубіжної літератури від часів античності до XXI століття.

Завдання курсу:

- **методичні:** надати теоретичні знання в межах вивчення проблем еволюції літературних форм у зарубіжній літературі від часів античності до XXI століття; сформулювати уявлення про різні історичні періоди в літературі та виявити їх головні риси;

- **пізнавальні:** ознайомити студентів з творчістю та особливими рисами індивідуальності найбільш яскравих письменників; сформулювати навички аналізу творів;

- **практичні:** закласти основи і стійку потребу самостійної роботи з тим об'ємом літературних фактів культурного життя, який існує і постійно оновлюється.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, **студенти повинні:**

знати:

- основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття;

- еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища;

- тенденції розвитку світового літературного процесу.

уміти:

- вміти аналізувати, характеризувати, класифікувати джерела і літературу;

- пояснювати професійно з історичних позицій явища і факти світової літератури;

- визначати художню своєрідність творів і творчості письменника загалом, послуговуючись системою основних понять і термінів літературознавства;
- висвітлювати матеріал послідовно, логічно, вміти пов'язувати його зі знаннями свого фаху;
- набути навички роботи із джерелами та вміти критично осмислювати матеріал.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові (спеціальні) компетентності:

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для:

– повного терміну денної форми навчання.

Змістовий модуль 1. Література античності. Література доби Середньовіччя. Література доби Відродження.

Лекція 1. Література античності. Література Давньої Греції. Література Давнього Риму.

Лекція 2. Загальна характеристика, періодизація та жанри літератури Середньовіччя. Англосаксонський епос. Кельтський епос. Скандинавський епос. Класичний героїчний епос зрілого Середньовіччя. Лицарська лірика. Лицарський роман.

Лекція 3. Література доби Відродження. Оглядова лекція.

Змістовий модуль 2. Загальна характеристика та періодизація літератури XVII ст. - XXI ст.

Лекція 4. Загальна характеристика та періодизація літератури XVII століття. Провідні напрями. Літературні періоди Бароко та Класицизму. Основні напрями в літературі XVIII ст.: класицизм (неокласицизм/августианство), сентименталізм, рококо.

Лекція 5. Естетика і поетика романтизму. Основні етапи розвитку та течії романтизму.

Лекція 6. Загальна характеристика літератури XIX століття. Становлення Реалізму як літературного методу.

Лекція 7. Особливості розвитку літератури кінця XIX – початку XX ст. Етико-естетська унікальність літератури порубіжжя.

Лекція 8. Сучасна зарубіжна література (кінець XX - початок XXI ст.). Постмодернізм як явище суспільного і культурного розвитку.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Література античності. Література доби Середньовіччя. Література доби Відродження.														
Тема 1. Література античності. Література Давньої Греції. Література Давнього Риму.	1	12	2	2			8							
Тема 2. Література доби Середньовіччя. Загальна характеристика, періодизація та жанри літератури Середньовіччя.	2	11	1	2			8							
Тема 3. Архаїчний епос раннього Середньовіччя. Героїчний епос зрілого Середньовіччя. Англосаксонський епос. «Пісня про	3	11	1	2			8							

Беовульфа». Кельтський епос. Скандинавський епос. Класичний героїчний епос зрілого Середньовіччя. Поетична діяльність Джефрі Чоссера. Збірник віршованих оповідань — «Кентерберійські оповідання». Лицарська лірика. Лицарський роман.																			
Тема 4. Література доби Відродження. Ренесанс в італійській літературі. Література північного Відродження (Німеччини і Нідерландів). Ідеї Відродження в літературі Франції. «Гаргантюа і Пантагрюель» Ф. Рабле — одна із художніх вершин доби Відродження. Ренесансна література Іспанії. Мігель де Сервантес Сааведра – іспанський письменник і корифей художньої літератури доби Ренесансу. Англійська ренесансна література. В. Шекспір – визначний митець доби Відродження.	4	13	2	1				10											
Модульна контрольна робота		1		1															
Разом за змістовим модулем 1		48	6	8				34											
Змістовий модуль 2. Загальна характеристика та періодизація літератури XVII ст. - XXI ст.																			
Тема 5. Загальна характеристика та періодизація літератури XVII століття. Провідні напрями. Літературні періоди Бароко та Класицизму. Естетика і поетика літератури бароко. Історичні передумови бароко. Бароковий індивідуалізм.	5	7	1	2				4											
Тема 6. Загальна характеристика та періодизація літератури XVIII ст. Основні напрями в літературі XVIII ст.: класицизм (неокласицизм / августианство), сентименталізм, рококо. Ідеологія доби Просвітництва.	6	7	1	2				4											
Тема 7. Література XVIII ст. Естетика і поетика романтизму. Основні етапи розвитку та течії романтизму. Періодизація. Ранній романтизм в США. Творчість Г. Лонгфелло, В. Ірвінга, Дж.Ф. Купера. Жанрове новаторство творчості Е. А. По.	7	10	2	2				6											

Тема 8. Загальна характеристика літератури XIX століття. Становлення Реалізму як літературного методу. Англійський реалістичний роман. Реалізм в Англії першої половини XIX століття. Творчість Ч.Діккенса. Творчість В. Теккерея. «Ярмарок суєти: роман без героя».	8	10	2	2			6						
Тема 9. Особливості розвитку літератури кінця XIX – початку XX ст. Етико-естетська унікальність літератури порубіжжя. Символізм і натуралізм у французькій літературі. Е. Золя як теоретик і письменник французького натуралізму. Французький символізм.	9	8	2	2			4						
Тема 10. Модерністські течії в європейській літературі другої половини XIX ст. Особливості розвитку літератури кінця XIX - початку XX століття. Модернізм у Великій Британії. Естетизм в Англії. Філософсько-психологічний роман О. Вайльда “Портрет Доріана Грея”. Англійський неоромантизм. Творчість Р.Л.Стівенсона, Р. Кіплінга і Дж. Конрада. Соціальна фантастика Г. Веллса. Європейський модернізм XX століття.	10	7	1	2			4						
Тема 11. Інтелектуальна проза XX століття. М. Пруст, епопея “У пошуках втраченого часу”; творчість Т. Манна. Новаторство прози Дж. Джойса. Психологічний модернізм В. Вулф. Імпресіонізм і символізм у французькій поезії. Творчість Ш. Бодлера, П. Верлена, Ст. Малларме, А. Рембо. Модерністська поезія 1-ї половини XX століття. Творчість Єйтса та Т.- С. Еліота. Образ міста у творах Г. Аполлінера. Австрійська школа поетів: творчість Р.М. Рільке; народно-поетична образність Ф. Гарсія Лорки.	11	5	1	2			2						
Тема 12. Міфотворчість у літературі XX ст. Література США першої половини XX ст.	12	4		2			2						

Міфологізм “Улісса”. Віталізм у творчості Д.Г. Лоуренса. Франц Кафка як міфотворець. “Перевтілення”: метафоризм людської душі. Література США 1 пол. XX ст.													
Тема 13. Література “втраченого покоління”. Творчість Ф. Скотта Фіцджеральда. Е. Хемінгуей. Тема війни і кохання. Філософсько-притчевий характер творчості. Творчість У. Фолкнера.	13	6	2			4							
Тема 14. Екзистенціалізм у літературі другої половини XX ст. Екзистенціалізм у літературі другої пол. XX століття. Творчість Ж.П. Сартра та А. Камю. Творчість Г. Гессе. Антиутопія як жанр в літературі XX століття. Антиутопії у творчості О. Хакслі та Дж. Орвелла. Роман-притча У. Голдінга “Володар мух”. Інтелектуальна проза у II пол. XX ст. Творчість Д. Фаулза, А. Мердок. Драма абсурду С. Беккета “Чекаючи на Годо”.	14	4	2			2							
Тема 15. Сучасна зарубіжна література (кінець XX - початок XXI ст.). Постмодернізм як явище суспільного і культурного розвитку. Інтертекстуальність. Постмодерністська гра із текстом. Гуманістичний постмодернізм. Літературні премії як форма визнання творів сучасної літератури.	15	3	1			2							
Модульна контрольна робота		1	1										
Разом за змістовим модулем 2		72	10	22		40							
Усього годин		120	16	30		74							

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Згідно з навчальним планом не передбачено.	

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Література античності. Література Давньої Греції. Література Давнього Риму.	2
2.	Література доби Середньовіччя. Загальна характеристика, періодизація та жанри літератури Середньовіччя.	2
3.	Архаїчний епос раннього Середньовіччя. Героїчний епос зрілого Середньовіччя. Англосаксонський епос. «Пісня про Беовульфа». Кельтський епос. Скандинавський епос. Класичний героїчний епос зрілого Середньовіччя. Поетична діяльність Джефрі Чоссера. Збірник віршованих оповідань — «Кентерберійські оповідання». Лицарська лірика. Лицарський роман.	2
4.	Література доби Відродження. Ренесанс в італійській літературі. Література північного Відродження (Німеччини і Нідерландів). Ідеї Відродження в літературі Франції. «Гаргантюа і Пантагрюель» Ф. Рабле — одна із художніх вершин доби Відродження. Ренесансна література Іспанії. Мігель де Сервантес Сааведра – іспанський письменник і корифей художньої літератури доби Ренесансу. Англійська ренесансна література. В. Шекспір – визначний митець доби Відродження.	2
5.	Загальна характеристика та періодизація літератури XVII століття. Провідні напрями. Літературні періоди Бароко та Класицизму. Естетика і поетика літератури бароко. Історичні передумови бароко. Бароковий індивідуалізм.	2
6.	Загальна характеристика та періодизація літератури XVIII ст. Основні напрями в літературі XVIII ст.: класицизм (неокласицизм / августианство), сентименталізм, рококо. Ідеологія доби Просвітництва.	2
7.	Література XVIII ст. Естетика і поетика романтизму. Основні етапи розвитку та течії романтизму. Періодизація. Ранній романтизм в США. Творчість Г. Лонгфелло, В. Ірвінга, Дж.Ф. Купера. Жанрове новаторство творчості Е.А. По.	2
8.	Загальна характеристика літератури XIX століття. Становлення Реалізму як літературного методу. Англійський реалістичний роман. Реалізм в Англії першої половини XIX століття. Творчість Ч. Діккенса. Творчість В. Теккерея. «Ярмарок суєти».	2
9.	Особливості розвитку літератури кінця XIX – початку XX ст. Етико-естетська унікальність літератури порубіжжя.	2

	Символізм і натуралізм у французькій літературі. Е. Золя як теоретик і письменник французького натуралізму. Французький символізм.	
10.	Модерністські течії в європейській літературі другої половини XIX ст. Особливості розвитку літератури кінця XIX - початку XX століття Модернізм у Великій Британії. Естетизм в Англії. Філософсько-психологічний роман О. Вайльда "Портрет Доріана Грея". Англійський неоромантизм. Творчість Р.Л. Стівенсона, Р. Кіплінга і Дж. Конрада. Соціальна фантастика Г. Веллса. Європейський модернізм XX століття.	2
11.	Інтелектуальна проза XX століття. М. Пруст, епопея "У пошуках втраченого часу"; творчість Т. Манна. Новаторство прози Дж. Джойса. Психологічний модернізм В. Вулфа. Імпресіонізм і символізм у французькій поезії. Творчість Ш. Бодлера, П. Верлена, Ст. Малларме, А. Рембо. Модерністська поезія 1-ї половини XX століття. Творчість В.Б. Єйтса та Т.-С. Еліота. Образ міста у творах Г. Аполлінера. Австрійська школа поетів: творчість Р.М. Рільке; народно-поетична образність Ф. Гарсія Лорки.	2
12.	Міфотворчість у літературі XX ст. Література США першої половини XX ст. Міфологізм "Улісса". Віталізм у творчості Д.Г. Лоуренса. Франц Кафка як міфотворець. "Перевтілення": метафоризм людської душі. Література США 1 пол. XX ст.	2
13.	Література "втраченого покоління". Творчість Ф. Скотта Фіцджеральда. Е. Хемінгуей. Тема війни і кохання. Філософсько- притчевий характер творчості. Творчість У. Фолкнера.	2
14.	Екзистенціалізм у літературі другої половини XX ст. Екзистенціалізм у літературі другої пол. XX століття. Творчість Ж.П. Сартра та А. Камю. Творчість Г. Гессе. Антиутопія як жанр в літературі XX століття. Антиутопії у творчості О. Хакслі та Дж. Орвелла. Роман-притча У. Голдінга "Володар мух". Інтелектуальна проза у II пол. XX ст. Творчість Д. Фаулза, А. Мердок. Драма абсурду С. Беккета "Чекаючи на Годо".	2
15.	Сучасна зарубіжна література (кінець XX - початок XXI ст.). Постмодернізм як явище суспільного і культурного розвитку. Інтертекстуальність. Постмодерністська гра із текстом. Гуманістичний постмодернізм. Літературні премії як форма визнання творів сучасної літератури.	2
Всього практичних занять за семестр		30

6. Теми лабораторних занять

Згідно навчальним планом не передбачено.

7. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Література античності. Література Давньої Греції. Література Давнього Риму.	8
2.	Література доби Середньовіччя. Загальна характеристика, періодизація та жанри літератури Середньовіччя.	8
3.	Архаїчний епос раннього Середньовіччя. Героїчний епос зрілого Середньовіччя. Англосаксонський епос. «Пісня про Беовульфа». Кельтський епос. Скандинавський епос. Класичний героїчний епос зрілого Середньовіччя. Поетична діяльність Джефрі Чоссера. Збірник віршованих оповідань — «Кентерберійські оповідання». Лицарська лірика. Лицарський роман.	8
4.	Література доби Відродження. Ренесанс в італійській літературі. Література північного Відродження (Німеччини і Нідерландів). Ідеї Відродження в літературі Франції. «Гаргантюа і Пантагрюель» Ф. Рабле — одна із художніх вершин доби Відродження. Ренесансна література Іспанії. Мігель де Сервантес Сааведра – іспанський письменник і корифей художньої літератури доби Ренесансу. Англійська ренесансна література. В. Шекспір – визначний митець доби Відродження. Модульна контрольна робота	10
5.	Загальна характеристика та періодизація літератури XVII століття. Провідні напрями. Літературні періоди Бароко та Класицизму. Естетика і поетика літератури бароко. Історичні передумови бароко. Бароковий індивідуалізм.	4
6.	Загальна характеристика та періодизація літератури XVIII ст. Основні напрями в літературі XVIII ст.: класицизм (неокласицизм / августианство), сентименталізм, рококо. Ідеологія доби Просвітництва.	4
7.	Література XVIII ст. Естетика і поетика романтизму. Основні етапи розвитку та течії романтизму. Періодизація. Ранній романтизм в США. Творчість Г. Лонгфелло, В. Ірвінга, Дж.Ф. Купера. Жанрове новаторство творчості Е.А. По.	6
8.	Загальна характеристика літератури XIX століття. Становлення Реалізму як літературного методу. Англійський реалістичний роман. Реалізм в Англії першої половини XIX століття. Творчість Ч. Діккенса. Творчість В. Теккерея. «Ярмарок суєти: роман без героя».	6
9.	Особливості розвитку літератури кінця XIX – початку XX ст. Етико-естетська унікальність літератури порубіжжя. Символізм і натуралізм у французькій літературі. Е. Золя як теоретик і письменник французького натуралізму. Французький символізм.	4
10.	Модерністські течії в європейській літературі другої половини XIX ст. Особливості розвитку літератури кінця XIX - початку XX століття Модернізм у Великій Британії. Естетизм в Англії. Філософсько-психологічний роман О. Вайльда “Портрет Доріана	4

	Грея”. Англійський неоромантизм. Творчість Р.Л. Стівенсона, Р. Кіплінга і Дж. Конрада. Соціальна фантастика Г. Веллса. Європейський модернізм ХХ століття.	
11.	Інтелектуальна проза ХХ століття. М. Пруст, епопея “У пошуках втраченого часу”; творчість Т. Манна. Новаторство прози Дж. Джойса. Психологічний модернізм В. Вулф. Імпресіонізм і символізм у французькій поезії. Творчість Ш. Бодлера, П. Верлена, Ст. Малларме, А. Рембо. Модерністська поезія 1-ї половини ХХ століття. Творчість В.Б. Єйтса та Т.-С. Еліота. Образ міста у творах Г. Аполлінера. Австрійська школа поетів: творчість Р.М. Рільке; народно-поетична образність Ф. Гарсія Лорки.	2
12.	Міфотворчість у літературі ХХ ст. Література США першої половини ХХ ст. Міфологізм “Улісса”. Віталізм у творчості Д.Г. Лоуренса. Франц Кафка як міфотворець. “Перевтілення”: метафоризм людської душі. Література США 1 пол. ХХ ст.	2
13.	Література “втраченого покоління”. Творчість Ф. Скотта Фіцджеральда. Е. Хемінгуей. Тема війни і кохання. Філософсько-пригचेвий характер творчості. Творчість У. Фолкнера.	4
14.	Екзистенціалізм у літературі другої половини ХХ ст. Екзистенціалізм у літературі другої пол. ХХ століття. Творчість Ж.П. Сартра та А. Камю. Творчість Г. Гессе. Антиутопія як жанр у літературі ХХ століття. Антиутопії у творчості О. Хакслі та Дж. Орвелла. Роман-притча. У. Голдінга “Володар мух”. Інтелектуальна проза у II пол. ХХ ст. Творчість Д. Фаулза, А. Мердок. Драма абсурду С. Беккета “Чекаючи на Годо”.	2
15.	Сучасна зарубіжна література (кінець ХХ - початок ХХІ ст.). Постмодернізм як явище суспільного і культурного розвитку. Інтертекстуальність. Постмодерністська гра із текстом. Гуманістичний постмодернізм. Літературні премії як форма визнання творів сучасної літератури.	2
Всього		74

8. Зразки контрольних питань, тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

1. Етапи світового літературного процесу.
2. Соціально-історичний контекст античної літератури, її періодизація, місце в історії світової літератури.
3. Давньогрецька література, різноманітність її фольклорних, міфологічних джерел. Періодизація давньогрецької літератури. Художня цінність давньогрецької лірики, її основні види.
4. Загальна характеристика грецької літератури класичного періоду. Соціально-історичні та художні передумови виникнення драматичних жанрів.
5. Періодизація літератури Стародавнього Риму.
6. Вергілій і проблема історизму героїчної поеми з міфічним сюжетом.
7. Гораций і розквіт філософської лірики. Овідій та зміни у світогляді й естетиці римлян.
8. Загальна характеристика літератури раннього Середньовіччя.
9. Англосаксонська поема «Беовульф»: образи, композиційні особливості.
10. Становлення літератури пізнього Середньовіччя.
11. Героїчний епос та його художні особливості у різних країнах (Франція, Іспанія, Німеччина).
12. Лицарська лірика та лицарський роман.
13. Функціонування західноєвропейської ренесансної літератури та її значення.
14. Етапи розвитку культури Відродження та їхня характеристика.
15. Література італійського Відродження у контексті формування світової літературної традиції.
16. Данте: життя, творчість, історичне значення. «Божественна комедія».
17. Лірика Ф. Петрарки та її поетологічна своєрідність.
18. «Декамерон» Дж. Боккаччо, його художня та історична значення.
19. Література французького Відродження. Творчість Ф. Рабле.
20. Передвісники англійського Ренесансу: Дж. Чосер («Кентерберійські оповідання») і Т. Мор («Утопія»).
21. Специфіка літератури англійського Відродження. «Шекспірівське питання» і його вплив на шекспірознавство. Творчий доробок Шекспіра і його значення для світової літератури.
22. Сонетна творчість Шекспіра: особливості поетичного світобачення.
23. Драматичні твори Шекспіра у контексті світового літературного процесу.
24. Загальна характеристика літератури іспанського Відродження.
25. Творчість Сервантеса як одного зі стовпів іспанського Ренесансу. Значення та художня цінність роману Сервантеса «Дон Кіхот».
26. Провідні напрями літератури XVII ст.: класицизм і бароко.
27. Періодизація та характеристики англійської літератури XVII ст.
28. Дж. Мільтон та ідейно-художня своєрідність поеми «Втрачений рай».
29. Мольєр: періодизація творчості, жанри драматургії, демократичні основи творів.

30. Ідейний дух Просвітництва та його вплив на літературний процес.
31. Основні напрями та жанрова система літератури XVIII ст. Загальна характеристика англійської літератури цього періоду.
32. Д. Дефо та роман «Робінзон Крузо»: особливості героя і жанру.
33. Дж. Свіфт і його місце в англійській літературі XVIII ст. Пародія і сатира у романі «Мандри Гуллівера».
34. Загальна характеристика літератури XIX ст. Проблема періодизації та основні літературні напрями.
35. Романтизм як один з останніх «великих стилів» світової літератури. Представники романтичного напрямку в літературі. Естетика і поетика романтизму. Основні етапи розвитку та течії романтизму.
36. Діяльність ієнського та гейдельберзького гуртків. Творчість Новаліса. Німецький романтизм і проза Е. Гофмана. Поетична творчість Г. Гейне.
37. Особливості французького романтизму. Поезія А. де Вінї, Ж. де Нерваля, А. де Ламартіна. Історичний романтизм В. Гюго і Ж. Санд.
38. Романтизм в Англії. Романтична поезія В. Блейка. Творчість «озерників», історичний роман В. Скотта. Творчість Дж. Байрона та П.Б. Шеллі.
39. Романтизм в США. Періодизація. Ранній романтизм в США. Творчість Г. Лонгфелло, В. Ірвінга, Дж. Ф. Купера.
40. Жанрове новаторство творчості Е.А. По. Новелістика Н. Готторна.
41. Поезія В. Вітмена. Особливості збірки «Листя трави».
42. Реалізм та його тлумачення. Письменники-реалісти.
43. Реалізм у Франції першої половини XIX століття. Романтизм і реалізм у прозі Стендаля. Психологізм, новий герой, особливість оповіді.
44. Творчість Бальзака. Задум «Людської комедії», проблема героя.
45. Суспільно-історичні передумови формування реалізму в європейських літературах. Французький реалістичний роман. Ф. Стендаль. Оноре де Бальзак. Г. Флобер. Англійський реалістичний роман. Реалізм в Англії першої половини XIX століття. Творчість Ч. Діккенса. Людина і суспільство в романах Діккенса. Моральна тематика романів Діккенса. Романтичні тенденції в творчості сестер Бронте.
46. Реалізм II половини XIX століття. Творчість Джорж Еліот і еволюція англійського роману II половини XIX століття.
47. Творчість Г. Флобера і французький реалізм II половини XIX століття.
48. Творчість Гі де Мопассана: новаторство реалістичної новели і роману.
49. Становлення реалізму в США. Творчість М. Твена і Т. Драйзера.
50. Загальна характеристика літератури межі століть: особливості розвитку, основні літературні течії та напрямки, представники.
51. Філософські засади та естетичні принципи натуралізму. Е. Золя як теоретик натуралізму. Структура циклу Е. Золя «Ругон-Маккари», проблематика, поетика, проблема художнього методу. Роман «Кар'єра Ругонів» як інтродукція до циклу.
52. Художня своєрідність та тематичне розмаїття новелістики Гі де Мопассана.

53. Творчість Ш. Бодлера – пізнього романтика і зачинателя символізму. Амбівалентність внутрішнього світу поета, символістські риси в збірці «Квіти зла».
54. Філософські засади та естетичні принципи символізму.
55. Творчість П. Верлена. «Поетичне мистецтво» як маніфест творчості поета. Особливості художнього методу.
56. Творчість А. Рембо – представника французького символізму. Символіка та основний смисл поезії «П'яний корабель».
57. С. Малларме як теоретик і практик символізму: виступи, статті, поезія.
58. Волт Вітмен – видатний американський поет-новатор. Романтична «філософія тотожності», єдності свідомості й світу, особистого і вселенського життя як світоглядно-естетична парадигма збірки «Листя трави».
59. Втілення принципів символістської драми у п'єсі М. Метерлінка «Синій птах».
60. Розмаїття творчого доробку Джека Лондона. Риси неоромантизму у творах Джека Лондона. Проблематика «Північних оповідань».
61. Творчий шлях О. Вайльда – письменника англійського раннього модернізму. Естетизм як концепція творчості і філософія життя О. Вайльда.
62. Риси інтелектуального роману в «Портреті Доріана Грея» О. Вайльда. Філософсько-естетичні та моральні проблеми твору.
63. Г. Ібсен як зачинатель європейської «нової драми». «Ляльковий дім»: тематика, проблематика, аналітична композиція, система образів. Неоміфологізм Бернарда Шоу (на матеріалі п'єси «Пігмаліон»).
64. А. Конан-Дойл як майстер детективного жанру. Новели про Шерлока Холмса: специфіка композиції, образ головного героя і його помічника, дедуктивний метод. Традиції світової літератури цього жанру.
65. Відтворення «тубільської» культури в творчості Р. Кіплінга. Анімалістські оповідання для дітей («Книга джунглів», «Друга книга джунглів»).
66. Літературний процес у Західній Європі й Америці першої половини ХХ ст., його особливості. Періодизація.
67. Соціальна фантастика Г. Веллса.
68. Ф. Кафка, життя і творчість. Своєрідність світобачення і його художнього вираження.
69. Творчість Б. Брехта як вузловий момент у розвитку західного театру 20-х-50-х рр. Теорія "епічного театру".
70. Творчість Д. Джойса. Джойс як класик модернізму. Вплив Джойса на літературу ХХ ст.
71. Т.С. Еліот - поет і теоретик модернізму.
72. Е. Хемінгуей і проза ХХ ст. Хемінгуей як письменник "втраченого покоління": "Фієста", "Прощавай, зброє".
73. Літературно-філософська течія екзистенціалізму. Ж.-П. Сартр. Бунтівний характер творчості.
74. Психологічний модернізм В. Вулф.

75. Проблема свободи у розумінні А. Камю.
76. Постмодернізм як тип світосприйняття і художня система. Втілення тези “світ є текст” у літературі постмодернізму.
77. Інтертекстуальність і принцип інтертекстуальної побудови художнього образу. Іронія та пародія у постмодернізмі. Принцип гри в постмодерністській естетиці.
78. Філософська проблематика “антидрами” С. Беккета (на прикладі п'єс «Чекаючи на Годо», «Ендшпіль»).
79. Характерні риси “драматургії абсурду” (на прикладі творчості Е. Іонеско). Проблематика повісті Дж. Д. Селінджера “Ловець у житті”.
80. Інтерпретація давньогрецької міфології у романі Дж. Апдайка “Кентавр”. Інтерпретація історії у романі Б. Шлінка «Читець».
81. Австрійська школа поетів: Р.М. Рільке та Ф. Гарсія Лорка.
82. Поєднання міфологічної свідомості і модерністської поетики у літературі “магічного реалізму”.
83. Прояви елементів інтертекстуальності у філософських оповіданнях Х.Л. Борхеса. Образи Слова, Книги, Бібліотеки як метафори культури у творчості Х.Л. Борхеса та вплив прози автора на сучасний літературний процес.
84. Жанрова своєрідність роману Г. Гарсія Маркеса "Сто років самотності". Експериментальний характер та інтелектуальна основа творчості Х. Кортасара. Американська література “чорного гумору” (К. Кізі, Дж. Барт, К. Воннегут).
85. Постмодерні ознаки творчості У. Еко. Образ світу як бібліотеки, значення мотиву книги у творчості романі У. Еко.
86. Сучасна зарубіжна література (кінець ХХ - початок ХХІ ст.). Постмодернізм як явище суспільного і культурного розвитку.

87.Зразок екзаменаційного білета

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ			
ОС «Бакалавр» Спеціальність «Філологія»	Кафедра іноземної філології і перекладу	ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1 з дисципліни «Історія зарубіжної літератури»	ЗАТВЕРДЖУЮ Завідувач кафедри _____ Світлана Амеліна _____ 2023 р.
Екзаменаційні запитання			
1. Постмодернізм як тип світосприйняття і художня система. Втілення тези “світ є текст” у літературі постмодернізму.			
2. Етапи розвитку культури Відродження та їх характеристика.			
Тестові завдання			
1.З’ясуйте, зміст якого поняття розкриває запропоноване визначення: Широке цитування у своїх творах мистецтва попередніх епох. Іронізування над художньою традицією минулих культур. Використання прийому гри під час створення творів мистецтва.			
2.Назва збірки, яка стала літературним дебютом Поля Верлена: «Романси без слів» «Сатурнічні поезії» «Вишукані свята» «Мудрість»			
3. Продовжіть речення: <i>Г. Ібсен</i> як <i>зачинатель ...</i>			
4. Визначте відповідність між автором та назвою твору:			
1	Бодлер	А	«Осіньна пісня»
2	Верлен	Б	«Квіти зла»
3	Верлен	В	«Синій птах»
4	Меттерлінк	Г	«Поетичне мистецтво»
5.Визначальну роль у формуванні художнього світу твору Ф. Рабле «Гаргантюа і Пантагрюель» відіграє: А) гротеск; Б) міф; В) символіка; Г) карнавал.			
6. Чи є твердження „ Т.С. Еліот - поет і теоретик модернізму” правильним?			
7. Укажіть твори Артюра Рембо:			
а) «Альбатрос»;			
б) «Голосівки»;			
в) «Відчуття»;			
г) «Міст Мірабо».			
8. Модернізм – це ..... (запишіть визначення).			
9. Установіть відповідності: письменник, поет – літературний напрямок:			
А. Поль Верлен	1. Символізм у взаємодії з імпресіонізмом.		
Б. Моріс Меттерлінк	2. Символізм		
В. Оскар Уайльд	3. «Нова драма»		
Г. Шарль Бодлер	4. Естетизм.		
10. Хто з названих письменників був нагороджений Нобелівською премією:			
а) Бодлер.			
б) Уайльд.			
в) Меттерлінк.			
г) Рембо.			

9. Методи навчання:

Словесні (розповідь, лекція, діалог, дискусія, робота з першоджерелами та навчальними матеріалами), наочні (ілюстрування, демонстрація, презентація), практичні методи (вправи, написання самостійної роботи).

Загальнонаукові методи теоретичного пізнання: аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення. Інтерактивні методи. Метод проектів.

10. Форми контролю: різні форми поточного та підсумкового контролю (тестування, виконання практичних завдань, розв'язування культурологічних задач, написання рефератів, усні та письмові опитування, екзамен).

Поточний контроль проводиться у формах:

1) усне опитування; 2) виконання контрольних робіт; 3) захист індивідуального завдання; 4) написання творів; 5) перевірка ведення читачього щоденника / термінологічного словника, творча презентація, реферат,

Підсумковий контроль: модульна контрольна робота

11. Розподіл балів, які отримують студенти.

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (від 26.04.2023 р. протокол № 10)

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

Рейтинг здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни у балах переводиться у національні оцінки згідно з табл. 1.

Таблиця 1. Співвідношення між рейтингом здобувача вищої освіти і національними оцінками

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

12. Навчально-методичне забезпечення

1. Навчальний план підготовки бакалавра «Англійська мова та друга іноземна», «Німецька мова та друга іноземна».
2. Підручники та навчальні посібники.
3. Плани лекційних і практичних занять.
4. Інструктивно-методичні матеріали до практичних занять.

5. Семестрові завдання для самостійної роботи студентів із навчальної дисципліни.
6. Матеріали поточного та підсумкового контролю (контрольні завдання до практичних занять; завдання на модульні контрольні роботи для перевірки рівня засвоєння студентами навчального матеріалу).
7. Перелік питань до екзамену. Екзаменаційні білети.

13. Рекомендовані джерела інформації

1. Безруков А. В. Історія зарубіжної літератури: від античності до початку XIX ст.: навч. посіб. для студентів філол. спец. ЗВО. Дніпро : ФОП Касян-Шаїнський, 2021. 165 с
2. Безруков А. В. Історія зарубіжної літератури: від романтизму до постмодернізму : навч. посіб. для студентів філол. спец. ЗВО. Дніпро : ФОП Касян-Шаїнський, 2021. 187 с.
3. Гаврило І.В., Рошко М.М., Славич Т.Я. Історія зарубіжної літератури XVII-XVIII ст.: Навчальний посібник з дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності «Середня освіта. Мова і література (англійська / німецька / французька)» та «Філологія. Англійська / німецька / французька мова і література. Переклад». Ужгород : УжНУ, 2022. 117 с.
4. Тверітінова Т.І. Історія зарубіжної літератури XIX століття. Доба реалізму : навч. посіб. для студ. / Т.І. Тверітінова. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 424 с.
5. Ніколенко О.М. Зарубіжна література XIX століття : підруч. для студ. закладів вищої освіти. К.: Грамота, 2018. 226 с.
6. Новітня література Великої Британії та США : навч.-метод. посіб. / Упоряд. О.В. Кеба, Р.М. Семелюк. 2-ге вид., виправл. і доп. Кам'янець-Подільський : Аксиома, 2019.
7. Бібліотека українських підручників. URL: <http://pidruchniki.ws/>
8. <https://uk.wikibooks.org/wiki/%D0%93%D0%>
9. Державна бібліотека України для юнацтва: <http://www.4uth.gov.ua/>
10. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського www.dnpb.gov.ua/
11. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського. <http://www.nbuv.gov.ua/>
12. <https://chtyvo.org.ua> – Бібліотека зарубіжної літератури українською мовою
13. <https://www.ukrlib.com.ua> – Бібліотека зарубіжної літератури українською мовою
14. <http://www.online-literature.com/defoe/english-tradesman/3>